

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quaestio 36. Quid de clausula appellatione postposita, quæ in Privilegiis
quandoque apponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

Q U A E S T I O   X X X V I .

Quid de clausula, appellatione postposita, quæ in Privilegiis quandoque apponitur.

S U M M A R I U M .

1. Clausula appellatione postposita effectus.
Clausula hac tantum vincit Princeps.
2. Pontifex speciali favore prosequitur exceptos.
3. Injuriarum actione licet experiri adver-
sus frivolum appellatorem.
4. Conservator potest vixere hujus clau-
sule, usque dum inhibito superveniat,
suam exequi sententiam.

Sicuti Privilegia nemo est qui concedere possit, nisi is qui contra legem statere potest, alio in loco ostensum est *lib. 1. de jurisd. ord. in exempt. quest. 3.* ita neque potest quippiam hac appellatione postposita uti, nisi qui legibus derogare potest, qualis est Pontifex, qui Canonum auctor est. *Late Celsus Hugo in suatrat. de clausulis l. 1. §. fin. ff. de quibus appell. DD. cap. Pastoralis de offic. de l. Bald. l. 2. C. de appell. cum exceptione tamen, nisi inferior appellationi à sententia interlocutoria adiciat. l. fin. ubi glo. & DD. C. de sent. & interl. cm. jud. Minusag. lib. 1. obs. 3. Imola d. l. 1. §. fin.* Proinde quo sensu intelligenda sit hæc clausula, nunc est questio.

Sunt qui æstimant, hanc clausulam impedire tantum appellationes frivolas, inanes, & nullo juris fundamento nixas. *Celsus Hugo de clausulis.*

Verùm emphasis verborum & enixa Pontificis voluntas involvit dispositionem prohibivam appellationis cujuscumque, etiamsi ea esset colore alicujus legitime causæ interposita, *Emanuel Roderic. Regul. quest. tom. 1. quest. 8. art. 13. d. cap. Pastoralis de offic. deleg. idque (ut est in proverbio) acutang potest.* Cum enim Pontifices tanto sint Ecclesiæ ordines prosecuti favore, ut eos à jurisdictione ordinariorum speciali privilegio eximere dignati sint, quis credat Pontificem hæc clausula duntaxat tollere voluisse appellationes frivolas quas jura exofas habent, & ob quas adversus frivolum appellatorem de injuriis etiam experiri permissum est, *glo. l. fin. in fine C. quando provoc. non est necesse, Geminiannus cap. appellationibus de appell. in 6. Fel. cap. 2. col. 2. de appell. Emanuel. Roderic. Reg. quest. tom. 1. quest. 8. art. 3.* proinde extensio facienda est, ut Pontifex utramque appellationem procausæ interpositam, *Emanuel d. art. 13.* ac consequenter is cujus jurisdictione uti & energia hujus clausulæ firmata est, potest usque dum ei sit à superiore, hoc est ab

eo qui hanc clausulam interponere potest, inhibito procedere & sententiam suam debita Exemptioni demandare, *Mansing. de Obs. 3. Innoc. Et DD. cap. Pastoralis de offic. dilect. Lanfranc. cap. quoniam contra de probat. Marant. de or. jud. pari. 6. act. 2. in de- cisor. num. 325.*

Q U Æ S T I O   X X X V I I .

Quid importet clausula, invocato etiam ad hoc brachio seculari.

S U M M A R I U M .

- 1. Clausula, invocato brachio seculari, tacite inest illius energia.
- 2. Conseruator an possit de viribus sententia cognoscere.
- 3. Secularis iudex an teneatur exequi sententiam iudicis Ecclesiastici pendente ap- pellatione.

Clausula hæc in rescriptis Pontificiis etiam si non adiceretur tacite inest. *Imola cap. significasti nu. 3. de offic. del. Navarr. cap. cum contingat Remedio 1. de rescriptis*, nec enim in iure rarum est, ut quædam dubitationis tollendæ gratia adiciantur rescriptis, testamentis contractibus quæ necessario adici non debebant, *l. que dubitationis ff. de Reg. Jur.* Itaque clausula hujus energiæ est, ut censuris Ecclesiasticis aliisque pœnis arbitrariis laici iudices compelli possint ad executionem à S. Sede delegatis demandatam, *cap. 2. de offic. ord. 7. 1. à dno § sententiam Roma num. 16. de Re. iud.* qua de re etiam aliis in locis tractavi.

Sed an secularis iudex cujus brachium imploratur, possit de viribus sententiæ iudicis Ecclesiastici cognoscere, quæstio esse potest. In causis mixti fori censuerunt posse cognoscere, *DD. cap. 1. de offic. ord. Emanuel. Roder. Reg. quest. tom. 1. qu. 8. art. 14.* Signanter vero cum nullitas opponitur, *Navarr. d. cap. cum contingat Remed. 1. num. 7.* aut si mandetur aliquid, quod iudex secularis scit esse iniustum, *Innoc. d. cap. 1. de offic. ord. Navarr. d. num. 7. vers. tertio*, & ideo est, quod Joannes Andrea Panorm. *Imola* responderunt, in *d. cap. 1. de offic. ord.* non teneri iudicem secularem ad impartien- dum ordinario brachium seculare contra illum qui prætendens se exemptum, appel- lavit à sententia ordinarij, *Navar. ad rem. 1. numer. 7. vers. 4.* ut nec tenetur brachium concedere pro executione sententiæ interlocutoriæ, si coram eo allegetur esse ap- pellatum, nisi tamen implicetur, ostendaturque appellandi causam esse falsam, *Navar. d. vers. 4.*